ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 25ης Ιουλίου 1991 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-1/90 και C-176/90,

που έχουν ως αντικείμενο αιτήσεις του Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (Ισπανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με τις οποίες ζητείται, στο πλαίσιο των διαφορών που εκκρεμούν ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Aragonesa de Publicidad Exterior SA

και

Departamento de Sanidad y Seguridad Social de la Generalitat de Cataluña,

και μεταξύ

Publivía SAE

και

Departamento de Sanidad y Seguridad Social de la Generalitat de Cataluña,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, G. F. Mancini, T. F. O'Higgins, G. C. Rodríguez Iglesias, προέδρους τμήματος, Sir Gordon Slynn, R. Joliet, F. A. Schockweiler, F. Grévisse, και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: W. Van Gerven
γραμματέας: D. Louterman, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— στην υπόθεση C-1/90:

— η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενη από τους Juan Pascual Planas, Joaquín Masramón Fontanals και Jaime Gassó i Espina, δικηγόρους Βαρκελώνης,

— η καθής της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενη από τη Marta Moix i Puig, δικηγόρο της Υπηρεσίας Νομικών Διαφορών της Κεντρικής Νομικής Υπηρεσίας της Αυτόνομης Περιφέρειας της Καταλωνίας,

— η Κυβέρνηση του Βελγίου, εκπροσωπούμενη από τον R. van Havere, Γενικό Επιθεωρητή-Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, Εξωτερικού Εμπορίου και Συνεργασίας με τις Αναπτυσσόμενες Χώρες,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την Blanca Rodríguez Galindo, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της,

— στην υπόθεση C-176/90:

— η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενη από τους Eduardo Vivancos Comes, Enrique Vendrell Santiveri και την Araceli García Gómez, δικηγόρους Βαρκελώνης,

— η καθής της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενη από την Mercè Corretja i Torrens, δικηγόρο στην Υπηρεσία Νομικών Διαφορών της Κεντρικής Νομικής Υπηρεσίας της Αυτόνομης Περιφέρειας της Καταλωνίας,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον Hussein A. Kaya, του Treasury Solicitor's Department,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη Blanca Rodriguez Galindo, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της,

έχοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση,

αφού άκουσε κατά τη συνεδρίαση της 24ης Απριλίου 1991 τις παρατηρήσεις που ανέπτυξαν προφορικώς οι προσφεύγουσες στις κύριες δίκες, εκπροσωπούμενες από τους Juan Pascual Planas, Joaquín Masramón Fontanals, Enrique Vendrell Santiveri και Josep Moltó Darner, δικηγόρους Βαρκελώνης, και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Ιουνίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 7ης Νοεμβρίου 1989, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Ιανουαρίου 1990 και διορθώθηκε με Διάταξη της 8ης Ιανουαρίου 1990, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Φεβρουαρίου 1990, και με Διάταξη της 29ης Νοεμβρίου 1989, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Ιουνίου 1990 και διορθώθηκε με Διάταξη της 28ης Ιουνίου 1990, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιουλίου 1990, το Tribunal Superior de Justicia de Cataluña υπέβαλε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τρία προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν κατά την εκδίκαση δύο διαφορών, στις οποίες προσφεύγουσες είναι αφενός η εταιρία Aragonesa de Publicidad Exterior και αφετέρου η εταιρία Publivía, οι οποίες εκμεταλλεύονται χώρους αναρτήσεως διαφημίσεων, και καθού το Departamento de Sanidad y Seguridad Social (Υπουργείο Υγιεινής και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) της Αυτόνομης Περιφέρειας της Καταλωνίας.

3 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι στις εταιρίες αυτές επιβλήθηκαν διοικητικά πρόστιμα για παράβαση των διατάξεων του νόμου 20/85, της 25ης Ιουλίου 1985, του Κοινοβουλίου της Αυτόνομης Περιφέρειας της Καταλωνίας, περί προλήψεως και αρωγής σε σχέση με ουσίες που ενδέχεται να δημιουργήσουν εξάρτηση (DOG υπ' αριθ. 572 της 7ης Αυγούστου 1985, σ. 465), διατάξεων οι οποίες απαγορεύουν την εντός του εδάφους της αυτόνομης αυτής περιφέρειας διαφήμιση των ποτών με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα μεγαλύτερη των 23 βαθμών στα μέσα ενημερώσεως, κατά μήκος των οδών και των εθνικών οδών, εκτός αν πρόκειται για ενδεικτικά σήματα κέντρων παραγωγής και πωλήσεως, στους κινηματογράφους και στα δημόσια μέσα μεταφοράς.

4 Οι εταιρίες Aragonesa de Publicidad Exterior και Publivía προσέφυγαν ενώπιον του Tribunal Superior de Justicia de Cataluña κατά των αποφάσεων με τις οποίες τους είχε επιβληθεί πρόστιμο. Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού ισχυρίστηκαν, μεταξύ άλλων, ότι ο καταλανικός νόμος στον οποίο στηριζόταν η απόφαση αντιβαίνει προς το άρθρο 30 της Συνθήκης, καθόσον, λόγω των περιορισμών που επιβάλλει στη διαφήμιση, μειώνει τις δυνατότητες εμπορίας ποτών τα οποία προέρχονται κατά το πλείστον από άλλα κράτη μέλη.

5 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunal Superior de Justicia ανέστειλε τη διαδικασία μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφανθεί προδικαστικώς επί των εξής ερωτημάτων:

« 1) Αποτελεί μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό των εισαγωγών κατά την έννοια του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ ο νόμος του κράτους μέλους (ή εν προκειμένω ο νόμος που έχει ψηφιστεί από το Κοινοβούλιο μιας αυτόνομης περιφέρειας ενός κράτους μέλους, το οποίο έχει αρμοδιότητα, κατά την εσωτερική νομοθεσία, να νομοθετεί σε ορισμένα συγκεκριμένα ζητήματα) που απαγορεύει εντός των ορίων της τοπικής ισχύος του τη διαφήμιση οινοπνευματωδών ποτών με αλκοολικό τίτλο άνω του 23: α) στα μέσα ενημερώσεως, β) κατά μήκος των οδών και των εθνικών οδών, εκτός αν πρόκειται για ενδεικτικά σήματα κέντρων παραγωγής και πωλήσεως, γ) στους κινηματογράφους, δ) στα δημόσια μέσα μεταφοράς;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως: Έχει το πρώτο εδάφιο του άρθρου 36 της Συνθήκης ΕΟΚ την έννοια ότι τα κράτη μέλη μπορούν νομίμως να απαγορεύουν εν μέρει τη διαφήμιση των οινοπνευματωδών ποτών αλκοολικού τίτλου άνω του 23 με σκοπό την προστασία της υγείας σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία;

3) Μπορεί μια απαγόρευση για λόγους δημόσιας υγείας όπως η ανωτέρω να αποτελεί μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών; »

6 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν οι διαφορές στις κύριες δίκες, η εξέλιξη της διαδικασίας, καθώς και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

7 Με τα τρία αυτά προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία ενδείκνυται να εξεταστούν από κοινού, το εθνικό δικαστήριο ερωτά αν αντιβαίνει προς τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ μια ρύθμιση σαν τον επίμαχο στις κύριες δίκες νόμο, ο οποίος απαγορεύει, στις περιπτώσεις που καθορίζει, τη διαφήμιση των ποτών με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα μεγαλύτερη των 23 βαθμών.

8 Καταρχάς πρέπει να τονιστεί ότι το άρθρο 30 της Συνθήκης εφαρμόζεται στα μέτρα που θεσπίζουν όλες οι αρχές των κρατών μελών, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για όργανα της κεντρικής εξουσίας, για όργανα ομόσπονδου κράτους ή για άλλα περιφερειακά όργανα.

9 Κατά το άρθρο 30 της Συνθήκης, « οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών, καθώς και όλα τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών ». Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, αποτελεί μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος κάθε μέτρο που μπορεί να εμποδίσει, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

10 Όπως έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο, μεταξύ άλλων με την απόφαση της 7ης Μαρτίου 1990, C-362/88, GB-INNO-BM (Συλλογή 1990, σ. I-667, σκέψη 7), η νομοθεσία που περιορίζει ή απαγορεύει ορισμένες μορφές διαφημίσεως ή ορισμένα μέσα προωθήσεως των πωλήσεων, μολονότι δεν επηρεάζει άμεσα τις εισαγωγές, είναι εντούτοις ικανή να περιορίσει τον όγκο τους, καθόσον μειώνει τις δυνατότητες εμπορίας των εισαγόμενων προϊόντων.

11 Κατά συνέπεια, εθνική νομοθεσία η οποία, όπως η επίμαχη εν προκειμένω, απαγορεύει την σε ορισμένους χώρους διαφήμιση των ποτών με αλκοολικό τίτλο άνω του 23 μπορεί να αποτελεί εμπόδιο στις εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη και συνεπώς πρέπει καταρχήν να θεωρείται ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 30.

12 Η Επιτροπή εντούτοις υποστηρίζει, με τις παρατηρήσεις της ενώπιον του Δικαστηρίου, ότι η νομοθεσία αυτή, η οποία εφαρμόζεται αδιακρίτως τόσο στα εγχώρια όσο και στα εισαγόμενα προϊόντα, πρέπει να θεωρηθεί ότι επιτρέπεται με βάση το άρθρο 30 και μόνο, χωρίς να είναι αναγκαία η αναφορά που κάνει το εθνικό δικαστήριο στο άρθρο 36, καθόσον η νομοθεσία αυτή δικαιολογείται από λόγους που ανάγονται σε μια επιτακτική ανάγκη, ήτοι την προστασία της δημόσιας υγείας.

13 Η συλλογιστική αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Η προστασία της δημόσιας υγείας αναφέρεται ρητά μεταξύ των λόγων γενικού συμφέροντος που απαριθμούνται στο άρθρο 36 και βάσει των οποίων επιτρέπεται να εξαιρούνται ορισμένοι περιορισμοί των εισαγωγών από την απαγόρευση την οποία προβλέπει το άρθρο 30. Επομένως, αφού υπομνηστεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 36 εφαρμόζονται ακόμη και όταν το επίμαχο μέτρο περιορίζει μόνο τις εισαγωγές και ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία του άρθρου 30 δεν μπορεί να γίνει λόγος για επιτακτική ανάγκη παρά μόνο εφόσον το μέτρο αυτό αφορά αδιακρίτως τόσο τα εγχώρια όσο και τα εισαγόμενα προϊόντα, περιττεύει η εξέταση του ζητήματος αν η προστασία της δημόσιας υγείας μπορεί επίσης να έχει τον χαρακτήρα επιτακτικής ανάγκης για την εφαρμογή του άρθρου 30.

14 Κατά συνέπεια, πρέπει, πρώτον, να εξεταστεί αν η επίμαχη νομοθεσία είναι αφενός ικανή να εξασφαλίσει την προστασία της δημόσιας υγείας και αφετέρου ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.

15 Σχετικά με το πρώτο σημείο αρκεί η διαπίστωση ότι, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 10ης Ιουλίου 1980, 152/78, Επιτροπή κατά Γαλλίας [Συλλογή (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις) 1980, σ. 2299, σκέψη 17], η διαφήμιση αποτελεί παρότρυνση προς κατανάλωση και η κανονιστική ρύθμιση που περιορίζει τις δυνατότητες διαφημίσεως των οινοπνευματωδών ποτών και επομένως συμβάλλει στην καταπολέμηση του αλκοολισμού εξυπηρετεί τη μέριμνα για τη δημόσια υγεία.

16 Σε σχέση με το δεύτερο σημείο πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά το παρόν στάδιο της εξελίξεως του κοινοτικού δικαίου, το οποίο δεν περιλαμβάνει κοινούς ή εναρμονισμένους κανόνες που να διέπουν γενικά τη διαφήμιση των οινοπνευματωδών ποτών, στα κράτη μέλη εναπόκειται να καθορίζουν το επιθυμητό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας και τον τρόπο επιτεύξεως του επιπέδου αυτού. Τούτο όμως πρέπει να γίνεται εντός των ορίων που έχει θέσει η Συνθήκη και υπό την προϋπόθεση ιδίως ότι τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

17 Τα εθνικά μέτρα σαν το επίμαχο εν προκειμένω περιορίζουν σε μικρό βαθμό την ελευθερία των συναλλαγών, αφού αφορούν μόνο τα οινοπνευματώδη ποτά με αλκοολικό τίτλο ανώτερο του 23. Το κριτήριο αυτό δεν είναι καταρχήν προφανώς παράλογο από την άποψη της καταπολεμήσεως του αλκοολισμού.

18 Το επίμαχο μέτρο άλλωστε δεν περιλαμβάνει καμία γενική απαγόρευση της διαφημίσεως των ποτών αυτών και απαγορεύει απλώς τη διαφήμιση σε συγκεκριμένους χώρους, σε ορισμένους από τους οποίους, π.χ. στις δημόσιες οδούς και τους κινηματογράφους, συχνάζουν κυρίως αυτοκινητιστές και νέοι, δηλαδή δύο κατηγορίες του πληθυσμού για τις οποίες η καταπολέμηση του αλκοολισμού παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλη σημασία. Κατά συνέπεια, το μέτρο αυτό δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να θεωρηθεί ότι είναι δυσανάλογο προς τον σκοπό που φέρεται να επιδιώκει.

19 Δεύτερον, για να μπορεί να τύχει της εξαιρέσεως του άρθρου 36, το εθνικό μέτρο δεν πρέπει να αποτελεί « ούτε μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ούτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών », σύμφωνα με το ίδιο το γράμμα του δεύτερου εδαφίου του άρθρου αυτού.

20 Όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1979, 34/79, Henn και Darby [Συλλογή (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις) 1979, σ. 3795, σκέψη 21], σκοπός του δεύτερου αυτού εδαφίου του άρθρου 36 είναι να αποφεύγεται ο κίνδυνος να χρησιμοποιούνται οι περιορισμοί του εμπορίου, οι οποίοι βασίζονται στους λόγους που εκτίθενται στο πρώτο εδάφιο, όχι για την επίτευξη του σκοπού τους, αλλά για τη δημιουργία διακρίσεων εις βάρος εμπορευμάτων καταγωγής άλλων κρατών μελών ή για την έμμεση προστασία ορισμένων εγχώριων προϊόντων.

21 Συναφώς οι εταιρίες Aragonesa de Publicidad Exterior και Publivía ισχυρίζονται ότι, για να εκτιμηθεί κατά πόσον το επίμαχο μέτρο οδηγεί σε διακρίσεις και προστατευτισμό, η εξέταση δεν πρέπει να σταματήσει στο γεγονός ότι, τυπικά, ο καταλανικός νόμος δεν κάνει διάκριση μεταξύ της εγχώριας ή αλλοδαπής προελεύσεως των ποτών που αφορά. Πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο νόμος αυτός εφαρμόζεται μόνο εντός του εδαφικού πεδίου επί του οποίου εκτείνεται η αρμοδιότητα του Κοινοβουλίου της Καταλωνίας.

22 Κατά τις προσφεύγουσες στις κύριες δίκες, η σύγκριση επομένως πρέπει να γίνει όχι μεταξύ της καταστάσεως των εισαγόμενων προϊόντων και της καταστάσεως των προϊόντων που προέρχονται από ολόκληρη την Ισπανία, αλλά μεταξύ της καταστάσεως των εισαγόμενων προϊόντων και της καταστάσεως των καταλανικών προϊόντων. Δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος της καταλανικής παραγωγής οινοπνευματωδών ποτών αντιπροσωπεύει ποτά με αλκοολικό τίτλο μικρότερο των 23 βαθμών, πρέπει να

γίνει δεκτό ότι το επίμαχο μέτρο οδηγεί σε διακρίσεις και προστατευτισμό, καθόσον αποβλέπει στη μείωση της καταναλώσεως ποτών με υψηλό αλκοολικό τίτλο και επομένως πλήττει ποτά που, κατά το πλείστον, δεν είναι καταλανικής παραγωγής και καθόσον δεν περιορίζει, αντίθετα, τις δυνατότητες διαφημίσεως των ποτών με χαμηλότερο αλκοολικό τίτλο και προστατεύει έτσι τα ποτά της τοπικής παραγωγής.

23 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

24 Είναι αλήθεια ότι το εθνικό μέτρο που έχει περιορισμένο τοπικό πεδίο εφαρμογής, επειδή ισχύει μόνο σε τμήμα της εθνικής επικράτειας, δεν μπορεί να αποφύγει τον χαρακτηρισμό του ως μέτρου που οδηγεί σε διακρίσεις ή προστατευτισμό, κατά την έννοια των κανόνων περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, με τη δικαιολογία ότι πλήττει τόσο τις πωλήσεις των προϊόντων που προέρχονται από άλλα τμήματα της εθνικής επικράτειας όσο και τις πωλήσεις των προϊόντων που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη. Επομένως, για να χαρακτηριστεί το μέτρο αυτό ως μέτρο που οδηγεί σε διακρίσεις ή προστατευτισμό, δεν είναι αναγκαίο να έχει ως αποτέλεσμα να ευνοεί όλα τα εγχώρια προϊόντα ή να πλήττει μόνο τα εισαγόμενα προϊόντα και καθόλου τα εγχώρια.

25 Εντούτοις, μια εθνική νομοθεσία σαν την επίμαχη στις κύριες δίκες δεν αποτελεί ούτε αυθαίρετη διάκριση ούτε συγκαλυμμένο περιορισμό του ενδοκοινοτικού εμπορίου. Πρώτον, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας, η νομοθεσία αυτή δεν κάνει διάκριση μεταξύ των προϊόντων ανάλογα με την προέλευσή τους. Οι περιορισμοί τους οποίους επιβάλλει δεν αφορούν τα οινοπνευματώδη ποτά με αλκοολικό τίτλο κάτω των 23 βαθμών και επομένως δεν έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των εισαγωγών των ποτών αυτών από άλλα κράτη μέλη. Όσον αφορά τα ποτά με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα μεγαλύτερη από 23 βαθμούς, οι περιορισμοί αυτοί πλήττουν τόσο τα προϊόντα που παράγονται, και μάλιστα απ' ό,τι φαίνεται σε καθόλου ασήμαντες ποσότητες, στο τμήμα της εθνικής επικράτειας στο οποίο ισχύουν οι περιορισμοί αυτοί όσο και τα προϊόντα που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη. Δεύτερον, το γεγονός ότι στο τμήμα αυτό της εθνικής επικράτειας παράγονται περισσότερα ποτά με αλκοολικό τίτλο κάτω των 23 βαθμών απ' ό,τι ποτά με μεγαλύτερο αλκοολικό τίτλο δεν αρκεί για να γίνει δεκτό ότι η νομοθεσία αυτή αποβλέπει στη δημιουργία αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκαλυμμένων περιορισμών του ενδοκοινοτικού εμπορίου.

26 Κατά συνέπεια, στα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν αντιβαίνει προς τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ, θεωρούμενα συνολικά, μια ρύθμιση σαν τον επίδικο στις κύριες υποθέσεις νόμο, η οποία απαγορεύει, σε ορισμένο τμήμα του εδάφους ενός κράτους μέλους, τη διαφήμιση των ποτών με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα άνω των 23 βαθμών στα μέσα ενημερώσεως, κατά μήκος των οδών και των εθνικών οδών, εκτός αν πρόκειται για ενδεικτικά σήματα κέντρων παραγωγής και πωλήσεως, στους κινηματογράφους και στα δημόσια μέσα μεταφοράς. Η ρύθμιση αυτή, ακόμη και αν συνιστά μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, δικαιολογείται, βάσει του άρθρου 36 της ίδιας Συνθήκης, από λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, από τα ιδιαίτερα δε χαρακτηριστικά της και τις περιστάσεις που εκτίθενται στη δικογραφία δεν προκύπτει ότι αποτελεί μέσο που αποσκοπεί, έστω και έμμεσα, στην προστασία ορισμένων προϊόντων τοπικής παραγωγής.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Κυβέρνηση του Βελγίου, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το Tribunal Superior de Justicia de Cataluña με Διατάξεις της 7ης Νοεμβρίου 1989 και της 29ης Νοεμβρίου 1989, οι οποίες διορθώθηκαν αντίστοιχα με Διατάξεις της 8ης Ιανουαρίου 1990 και της 28ης Ιουνίου 1990, αποφαίνεται:

Δεν αντιβαίνει προς τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ, θεωρούμενα συνολικά, μια ρύθμιση σαν τον επίδικο στις κύριες υποθέσεις νόμο, η οποία απαγορεύει, σε ορισμένο τμήμα του εδάφους ενός κράτους μέλους,τη διαφήμιση των ποτών με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα άνω των 23 βαθμών στα μέσα ενημερώσεως, κατά μήκος των οδών και των εθνικών οδών, εκτός αν πρόκειται για ενδεικτικά σήματα κέντρων παραγωγής και πωλήσεως, στους κινηματογράφους και στα δημόσια μέσα μεταφοράς. Η ρύθμιση αυτή,

ακόμη και αν συνιστά μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, δικαιολογείται, βάσει του άρθρου 36 της ίδιας Συνθήκης, από λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, από τα ιδιαίτερα δε χαρακτηριστικά της και τις περιστάσεις που εκτίθενται στη δικογραφία δεν προκύπτει ότι αποτελεί μέσο που αποσκοπεί, έστω και έμμεσα, στην προστασία ορισμένων προϊόντων τοπικής παραγωγής.

Due Mancini O'Higgins Rodríguez Iglesias

Slynn Joliet Schockweiler Grévisse Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Ιουλίου 1991.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος

O. Due